

TÜRKBİLİK REVÛSÜ

REVUE DE TURCOLOGIE

Fondée à Paris

Par

RIZA NOUR

TOME III, LIVRE 1'

Bir îzah	Riza Nour
Üveysi (şîr)	R. N.
Köroğlu „	R. N.
Tasbaz „	R. N.
Kuloglu „	R. N.
Kâtibî „	R. N.
Şâiri mechul bir şîr	R. N.
Kesikbaş dastanı (Salçuklular şîrleri)	R. N.
Demuroğlu „	R. N.
Kendi şîrlerimden (16 tâne) . . .	R. N.
Eserlerim	R. N.
Sinopda Riza Nur Kütübhânesi . .	R. N.
Hücumlara cevablar	R. N.

Şiirlerimin sayısı 600 olub hepsi 11967 mısra etmektedir.

R. N.

Sinop da Riza Nur kütübhanesi

Bu kütübhaneyi çok para dökerek, içine eşya ve beş bin kitab koyarak vucûde getirdim. İrad olarak da bir çiftlik, on oda ve iki salonlu bir ev ve iki arsa da verdim. Bunların hepsini 2 nisan 1340 de Sinop mahkeme işer’-

Şekil—1 Sinop kala ve şehri

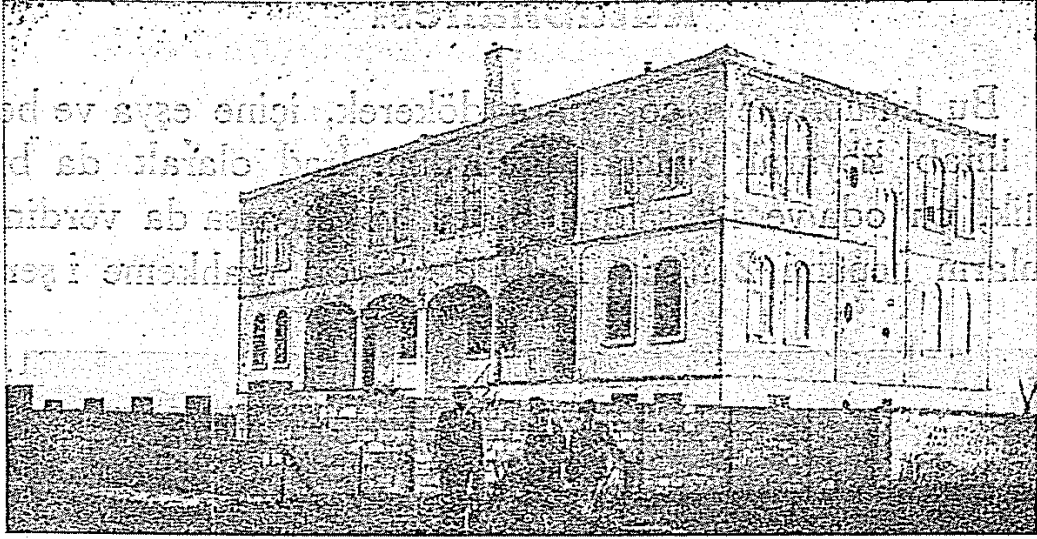

Ş—2 Sinopın umumi görünüşü; kütübhane ve çiftliği

ıyyesinde vakf etdim, sonra da Sinop noterligine tasdik etdirdim. Bu vesîkayı ve sonra yapılan diğer vesîkaları buraya derc etmeyorum. O vakıtdan bu vakte kadar da yanımda, yığıldıkca, yâni yılda iki üçyüz kitab yollarım. Bir müddetdir yollamıyorum, çünkü eski kitaba ve böyle Hayra da gümrük istiyorlar; kitablara bakıldığı yok; hayra

devam edemeyorum.

Bu kütübhaneyi yapmak, hele tâmirat ve islahat için çok yoruldum. Bir de hayrat ve hasanat yapmak da zor şeymiş! Nice kötü insanlarda, tezvirlerle pençeleşmege mecbur oldum.

Ş — 3 Kütübhane

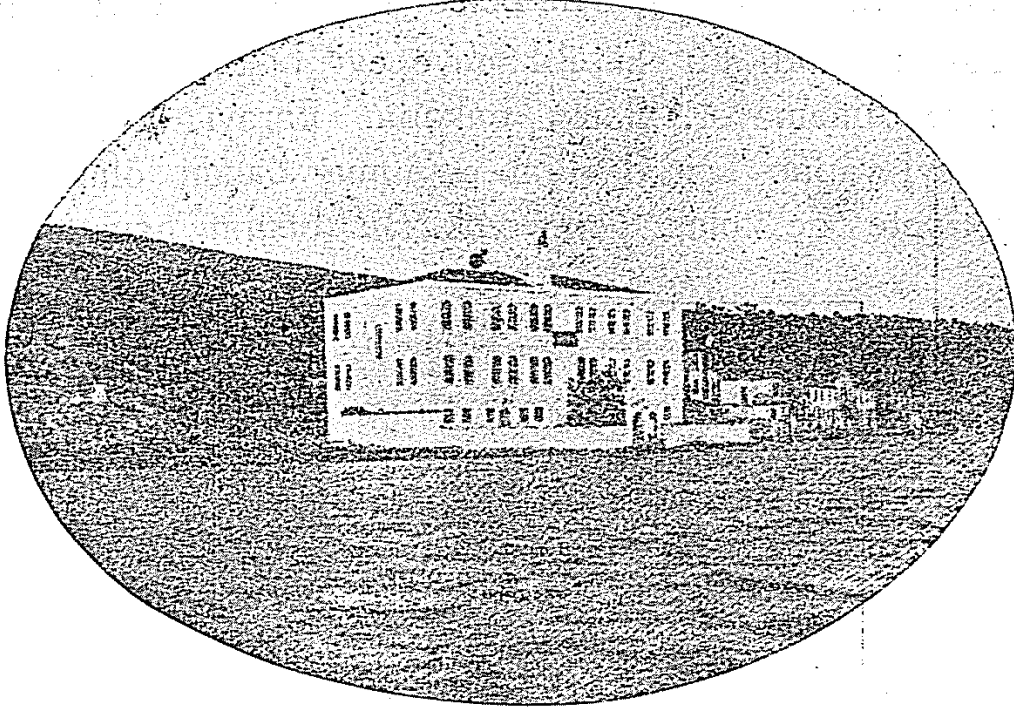

Ş — 4 Kütübhane

Bir hafızkütüb tâyin etdim; buna aynı binâda müstakıl bir apartman da yapıp ikâmetine tahsis etdim. Hademeye

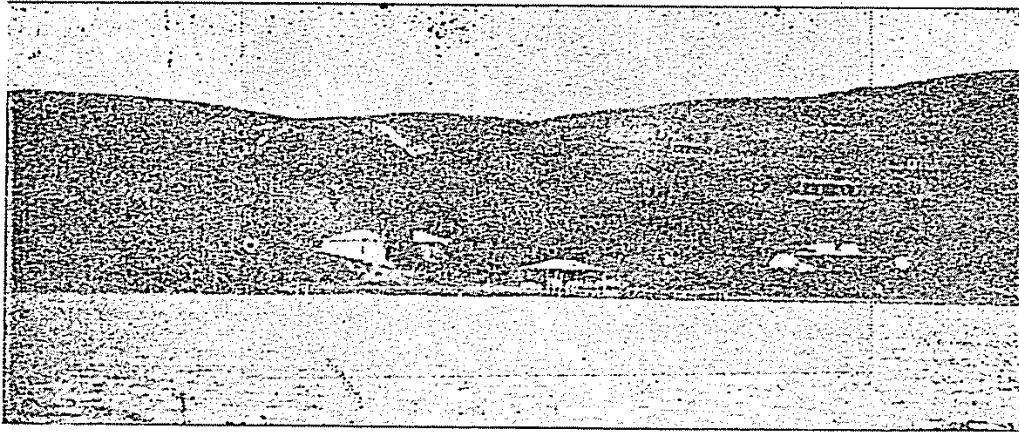
de alt katda bir apartman hazırladım.

Bu bina 20 oda ve dört sofalıdır. İki mutvak, ik çamaşırlık ile iki furunu da vardır.

Ş—5 Kütüphane. Denizden'görünüŧü

Arsalarda tenis ve emsâli ispor yerleri yapmak fikrinde idim. Bir odayı da fakırlar için muâyenehâne hâline koymak isteyordum; bu maksedle hekimlik ve cerrahlık âletlerimi

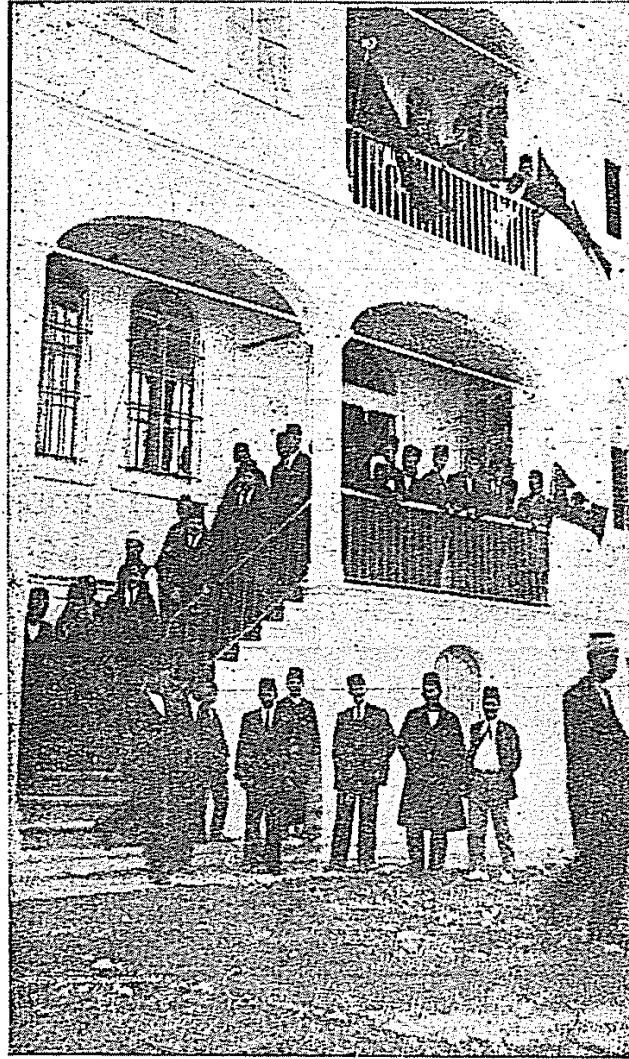
Ş—6 Çiftliğın denizden görünüŧü

de vakf etmişdim. Bir odayı da Sınopın mâ'denî, nebatî, hayvanî ve sınâî mahsulları ile bir müze haline koyacaktım,

Yangından muhafaza için bütün binâyı bahçe ve divar içine aldım. Bunları çimento ve son sistem usuller ile yaptırdım. Binaya yangın bombaları koydum.

Bu ıslâhat ve sâire için de Belediye ile bir çok uğraşdım.

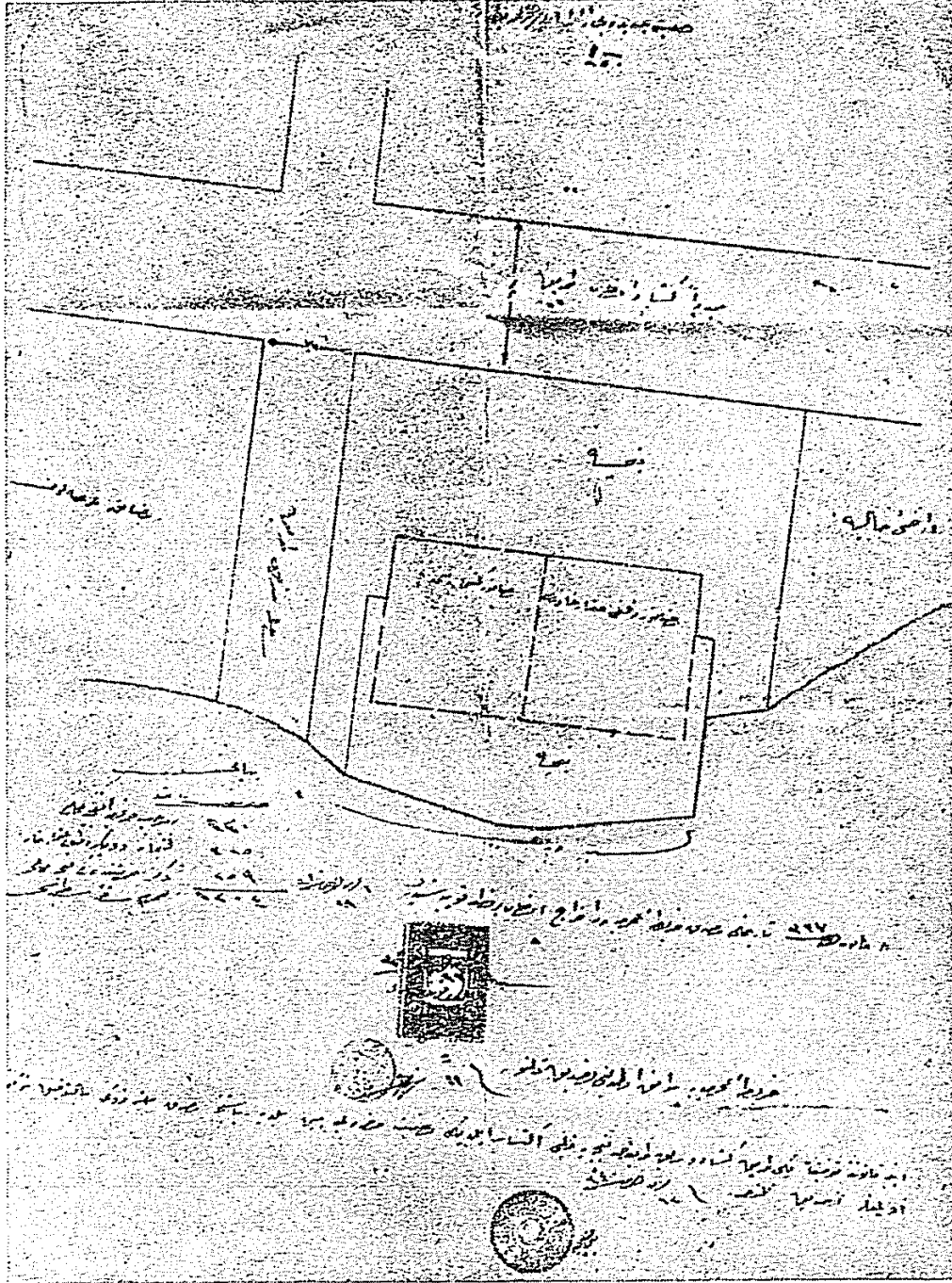
Fakat şimdi bu kütübhâneye eyi bakılmıyor. Beni de kimse dinlemiyor. Sanki bukadar parayı döküb bu müesseseyi yapan ben degilim. Islâhına bakan olmadığı gibi şikâyeteye de kulak veren yok. Bu benim hayatımda

Ş—7 Kütübhanenin açılma merâsiminden

böyle olursa ben ölünce ne olmaz ! Nihâyet bıkdım, ben de işi bıraktım. Bu müessese bana derd olmuşdur Gönderdiğim kitablari deftere bile geçirmeyorlar. Dışarı kitab çıkarmak

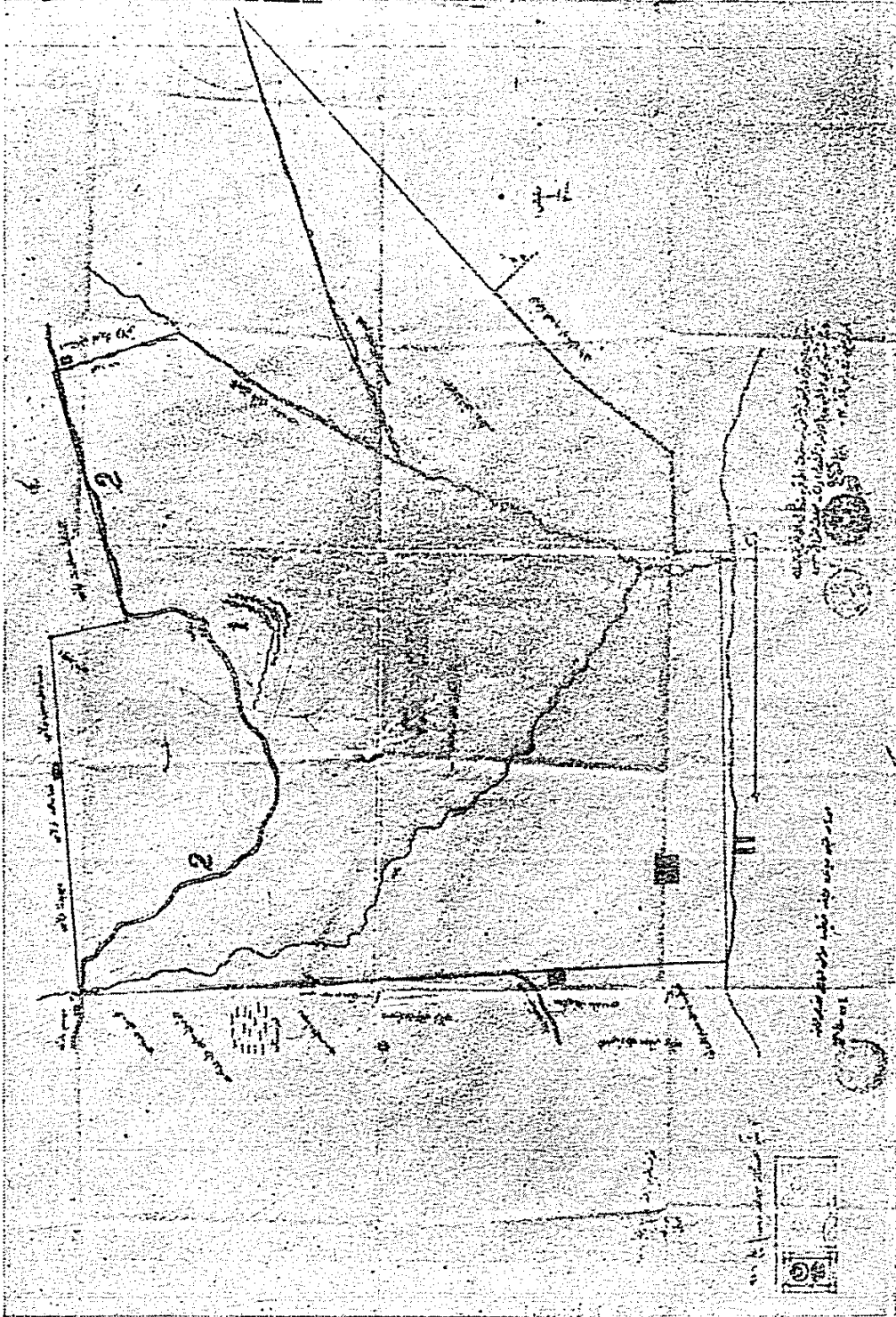
yasak olduğu halde tışarıya veriyorlar. Vakıf yapanın sözü dünyanın her tarafında mukaddesdir; harfi harfine yapılır. Bizde böyle değil. Ben de yanımda bin cild kadar

Ş-8 Kütüphane ve arsasının haritası

yığıldığı halde artık göndermeyorum. Bir maarif müdürü kütüphaneyi kendine ikametgâh hane yaptı. Çıkarıncaya

kadar başımıza hal geldi. Daha çok şikâyet edecek şey var. Doğrusu bıkmışımdır. Böyle olacağını bilseydim bu

Ş-9 kütüphanenin iradı çiftliğin haritası

hayrı yapmazdım. Megerse hayır yapan başına belâ almış. Hepsi dört vakfiye vardır. Bir de son olarak kendi

elimle yazılmış vasiyetnâme vardır ki bu da vakıfnâmedir. Bu vakfiyeler Sinop noterliğine ve mahkemesine tescil etdirilmiştir. Suretleri ordadır. Bu haller olmasa, ümîdim kırılmasa idi bu müesseseye daha çok para döküp bir takım şeyler daha yapacaktım.

R. N.

Hücumlara Cevablar

Ben Türkiyeyi terk etdikden sonra yâni 11 yıldır gazetelerde aleyhimde birkaç yazı yazılmış Benim gördüğüm beş tâne. Belki daha var. Bunlar bu yazılarını bana yollasalar şüphesiz merdlik ederlerdi. Lehimde gazetede adımdan bahs etmek resmen zannetmem amma yasak halinde gibi. Cümhuriyet gazetesinde bir zat bir makâle yazmış bizim Türk Târihinden uzun bir parça almış, kitabımın adını koymuş, benim adımı koyamamış. Ğarib şey! Niye bu ad turfa?! güldüm. Yine bu muharrir çok hakperest; ye bir çokları bizim eserlerimizden kucak kucak alıyorlar; ne adımı, ne de eserlerimi zikr etmiyorlar ya... Lehimde de yazan olmadı değil; epeyce var; fakat gazetelerden ziyâde kitab ve mecmûalarda. Hâle bakınca bunlara kahruman demek îcab ediyor. Avrupada kitab, revü ve gazetelerde adım, eserlerim Türkiyeden çok zikr edilmiştir. Hem de adımı Fıransada gazete, Revü ve kitablardan sildirmege elinden gelen her vâsıta ile çalışan M. Deny (Deni efendi) ye ragman böyle.

Hücumlar şunlar :

I.

İttihad ve terakkî; Nasıl doğdu, nasıl yaşadı, nasıl öldü? Ziya Şâkir (Son Posta, 3 teşrin sâni, 1933) : "...meselenin en feci ciheti bunların arasında Sinop meb'usu Dr.